

**โครงการศึกษาความชุกและอุบัติการณ์ของภาวะน้ำหนักเกินและภาวะอ้วน
ในเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลในจังหวัดกรุงเทพมหานคร กาฬสินธุ์ พิษณุโลก ลพบุรีและเพชรบุรี
นางสาวชนกานต์ กังวานพรศิริ**

ปัญหาเรื่องน้ำหนักเกินและอ้วนในเด็กเป็นปัญหาที่พบมากขึ้นในทุกภูมิภาคของโลก ซึ่งภาวะนี้มีผลเสียต่อร่างกายหลายด้าน ทั้งระบบไหลเวียนโลหิต ระบบการหายใจ กล้ามเนื้อและกระดูก และระบบเมตาบอลิซึม

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความชุกและอุบัติการณ์ของภาวะน้ำหนักเกินและภาวะอ้วนในเด็กอายุ 5-7 ปี ที่ศึกษาในโรงเรียนอนุบาลรัฐบาลและเอกชนในจังหวัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) กาฬสินธุ์ พิษณุโลก เพชรบุรี และลพบุรี และเพื่อเปรียบเทียบความชุกและอุบัติการณ์ของภาวะน้ำหนักเกินและภาวะอ้วนของเด็กอายุ 5-7 ปี ระหว่างจังหวัดดังกล่าว

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบ cross sectional, descriptive study โดยทำการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงในนักเรียนเพศหญิงและชายที่มีอายุระหว่าง 5 ปี \pm 3 เดือน ถึง 6 ปี \pm 3 เดือน ที่ศึกษาในชั้นอนุบาลทั้งของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลพบุรี พิษณุโลก เพชรบุรี กาฬสินธุ์ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2549 ทั้งหมด 3,303 คน ได้เลือกติดตามนักเรียนในกลุ่มอนุบาล 2 ที่มีช่วงอายุที่ทำการศึกษาและมีผลชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงครบทั้ง 2 ปี โดยทำการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2550 ทั้งหมด 869 คน และรวบรวมแบบสอบถามที่เกี่ยวกับเศรษฐฐานะ น้ำหนักและส่วนสูงของบิดามารดา การออกกำลังกายและเวลาว่างเพื่อนำมาใช้เป็นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษา

ความชุกทั้งหมดของภาวะน้ำหนักเกิน (5 จังหวัด) ปีพ.ศ. 2549 และ ปีพ.ศ. 2550 เท่ากับร้อยละ 11.7 และ 10.9 ตามลำดับ โดยใช้เกณฑ์ค่าดัชนีมวลกาย (body mass index, BMI) มาตรฐานจากการศึกษาของ Cole และคณะ และร้อยละ 11.9 และ 14.1 ตามลำดับเมื่อใช้เกณฑ์ percentage of weight for height (%WFH) ส่วนความชุกของภาวะอ้วน เท่ากับร้อยละ 10 ทั้งในปี พ.ศ. 2549 และ ปี พ.ศ. 2550 เมื่อใช้ค่า BMI มาตรฐานจากการศึกษาของ Cole และคณะ และร้อยละ 16.3 และ 18.8 ตามลำดับเมื่อใช้เกณฑ์ %WFH

กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีความชุกของภาวะน้ำหนักเกินในเด็กนักเรียนอนุบาลสูงสุด เมื่อใช้เกณฑ์ %WFH พบความชุกของโรคอ้วนเรียงตามลำดับจากมากไปน้อยตามจังหวัดดังนี้ ลพบุรี พิษณุโลก เพชรบุรี กทม. และกาฬสินธุ์ใน การสำรวจทั้งในปีพ.ศ. 2549 และ ปีพ.ศ. 2550 เมื่อใช้เกณฑ์ค่า BMI มาตรฐานจากการศึกษาของ Cole และคณะ พบว่าลพบุรีและกาฬสินธุ์ มีความชุกของโรคอ้วนสูงสุดและต่ำสุด ตามลำดับ ถึงแม้ว่าความชุกของภาวะน้ำหนักเกินและอ้วนในโรงเรียนรัฐบาลสูงกว่าเอกชน แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่มี ความแตกต่างของความชุกของภาวะน้ำหนักเกินและอ้วนเปรียบเทียบระหว่างเศรษฐฐานะ นอกจากนี้พบว่าอุบัติการณ์ของภาวะน้ำหนักเกินและอ้วน (new case ในพ.ศ. 2550) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยกรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีอุบัติการณ์ของภาวะน้ำหนักเกินและอ้วนสูงที่สุด ซึ่งตรงข้ามกับเพชรบุรีที่มีอุบัติการณ์ของภาวะน้ำหนักเกินต่ำที่สุด และพิษณุโลกและลพบุรีที่มีอุบัติการณ์ของโรคอ้วนต่ำที่สุด

สรุป การศึกษานี้พบว่าเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ในกลุ่มที่มีภาวะน้ำหนักเกินและอ้วนก็ยังคงมีน้ำหนักเกินและอ้วนเมื่อติดตามต่อไปอีก 1 ปี

PREVALENCE AND INCIDENCE OF OVERWEIGHT AND OBESITY IN KINDERGARTNERS IN 5 DIFFERENT REGIONS OF THAILAND

Channagan Kangwanpornisiri, Renu Wongarn, Pipop Jirapinyo, Narumon Densupsoontorn

Division of Nutrition, Department of Pediatrics, Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University

Background: The prevalence of overweight and obesity among children are increasing worldwide.

Objectives: To compare the prevalence and incidence of overweight and obesity among kindergartners of government and private schools in 5 different regions of Thailand and to study the association of those and socioeconomic status.

Methods: A cross sectional, descriptive study was performed in male and female kindergartners aged 5-7 years \pm 3 months in the government and private schools (Bangkok, Kalasin, Phitsanulok, Petchaburi, and Lop buri) by measuring weight and height in the absence of intervention. Data of 3,303 and 869 subjects were collected from July through August 2006 and from July through September 2007, respectively (selected cases were gathered by age and completed measuring weight and height). Questionnaires of socioeconomic status, parental weight and height, exercise and leisure time were also collected.

Results: The prevalence of overweight and obesity in 2006 were 11.7 % and 10% by international cut off points for body mass index (BMI); and 11.9 % and 16.3% by percentage of weight for height (%WFH). Those with overweight and obesity in 2007 were 10.9 % and 10 % by international cut-off points for BMI; and 14.1 % and 18.8% by %WFH.

Bangkok had the highest prevalence of overweight whereas Lop buri had the highest prevalence of obesity. Although overweight and obesity in the government schools were more prevalent than in the private schools, there were no statistical significances. Meanwhile, there were no differences in prevalence of overweight and obesity among provinces, types of school and socioeconomic status. Additionally, the incidence of overweight and obesity were highest in Bangkok and lowest in Petchaburi and Phitsanulok and Lop buri, respectively.

Conclusion: Most overweight and obese kindergartners still maintained their weight status from 2006 to 2007.